After the Ten Commandments: The Laws of the Covenant Code

Marty Lockshin

Torah in Motion, 2022

No asylum

ַמַכַּה אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת.

וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֶלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יַנוּס שַׁמַה.

וְכִי יָזִד אִישׁ עַל רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעַרְמָה **מִעִם מִזְבְּחִי** תִּקְּחֶנּוּ לַמוּת. He who fatally strikes a man shall be put to death.

If he did not do it by design, but it came about by an act of God, I will assign you a place to which he can flee.

When a man schemes against another and kills him treacherously, you shall take him from My very altar to be put to death.

Ibn Ezra (second commentary)

כי יזיד [איש על רעהו להרגו בערמה] – טעם להרגו, כאילו כתיב: והרגו בערמה . . .

> מעם מזבחי – הנה זה הפך הפסוק הראשון, ששם כתוב: ושמתי לך מקום

[When a man] schemes [against another to kill him treacherously]: "to kill him" should be understood as if "and killed him treacherously" were written.

From My very altar. This is the reverse of the previous verse which states, "I will assign you a place [to which he can flee]."

Shadal (1800-1865)

המקדשות והמזבחות היו מקומות מקלט אצל הקדמונים, ע״כ אחר שאמר ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה, הוסיף כי אין מקלט למזיד ואפילו יתפוש בקרנות המזבח יקחוהו משם וימיתוהו.

Holy places and altars were places of refuge among the ancients; therefore, after it says that "I will assign you a place to which he can flee," it adds that there is no refuge for an intentional killer, and that even if he takes hold of the horns of the altar, they are to take him away from there and put him to death.

Rabbi Akiva on asylum (Yoma 85a)

מעם מזבחי – דרש ר' עקיבא מעם מזבחי ולא מעל מזבחי

רש"י: מעם מזבחי - אם כהן הוא שבא לעבוד עבודה:

ולא מעל מזבחי - אם התחיל בעבודה אין מפסיק לבא לידון אלא משלים עבודתו: Rabbi Akiva taught: "[Take him to die] even from beside My altar" but not from atop the altar.

Rashi: [Take him away from beside My altar even] if he is a priest who is coming to perform Temple service.

But not "atop the altar": if he already began the service, don't take him away to put him on trial. Allow him to complete the service first.

Adoniyah seeks asylum (I Kings 1)

וַיִּשְׁמַע אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל הַקְּרָאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ . . . וַאֲדֹנִיָּהוּ יָרֵא מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיַּחֲזֵק בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

וֵיָגַּד לִשְׁלֹמֹה לֵאמֹר הִנֵּה אֲדֹנִיָּהוּ יָרֵא אֶת הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה אָחַז בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר יִשָּׁבַע לִי כַיּוֹם הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אִם יָמִית אֵת עַבִדּוֹ בַּחַרֵב.

וַיּאמֶר שְׁלֹמֹה אָם יִהְיֶה לְבֶּן חַיִל לֹא יִפּּל מִשַּׂעֲרָתוֹ אָרְצָה וְאִם רָעָה תִמָּצֵא בוֹ וָמֵת. וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּרְדָהוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיָּבֹא וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹמֹה לֵךְ לְבֵיתֵךְ. Adoniyah and all the guests who were with him heard . . . Adoniyah, in fear of Solomon, went at once [to the Tent] and grasped the horns of the altar.

It was reported to Solomon: "Adoniyah is in fear of King Solomon and has grasped the horns of the altar, saying, 'Let King Solomon first swear to me that he will not put his servant to the sword'."

Solomon said, "If he behaves worthily, not a hair of his head shall fall to the ground; but if he is caught in any offence, he shall die." So King Solomon sent and had him taken down from the altar. He came and bowed before King Solomon, and Solomon said to him, "Go home."

Yoav (Joab) seeks asylum (I Kings 2:28)

ְוְהַשְּׁמֶעָה בָּאָה עַד יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה וַיָּנָס יוֹאָב אֶל אֹהֶל ה' וַיַּחֲזֵק בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

וַיָּגַּד לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כִּי נָס יוֹאָב אֶל אֹהֶל ה' וְהִנֵּה אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶת בְּנָיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ פְּגַע בּוֹ.

וַיָּבֹא בְנָיָהוּ אֶל אֹהֶל ה' וַיּאמֶר אֵלָיו כּה אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא וַיּאמֶר לֹא כִּי פֹּה אָמוּת וַיָּשֶׁב בְּנָיָהוּ אֶת הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כּה דָבֵּר יוֹאַב וְכֹה עַנַנִי. When the news reached Yoav, he fled to the Tent of the LORD and grasped the horns of the altar—for Yoav had sided with Adoniyah, though he had not sided with Absalom.

King Solomon was told that Yoav had fled to the Tent of the LORD and that he was there by the altar; so Solomon sent Benaiah son of Yehoiada, saying, "Go and strike him down."

Benaiah went to the Tent of the LORD and said to him, "Thus said the king: Come out!" "No!" he replied; "I will die here." Benaiah reported back to the king that Yoav had answered thus and thus,

Rabbi David Kimhi commentary

לא כי פה אמות:

אמר כן כדי להעניש שלמה לפי מחשבתו שיהרגהו במזבח ה'. "No! I will die here."

He said this thinking that he would thus bring guilt upon Solomon for killing him at God's altar.

Yoav (cont.)

וַיּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּפְגַע בּוֹ וּקְבַרְתּוֹ וַהְסִירֹתָ דְּמֵי חִנָּם אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב מֵעָלַי וּמֵעַל בֵּית אָבִי.

וְהֵשִׁיב ה' אֶת דָּמוֹ עַל רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי אֲנָשִׁים צַדִּקִים וְטֹבִים מִמֶּנוּ וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדָע אֶת אַבְנֵר בֶּן נֵר שַׂר צְבָא יִשְׂרָאֵל וְאֶת עֲמָשָׂא בֶן יֶתֶר שַׂר צְבָא יִהוּדַה. The king said, "Do just as he said; strike him down and bury him, and remove guilt from me and my father's house for the blood of the innocent that Yoav has shed.

Thus the LORD will bring his blood guilt down upon his own head, because, unbeknown to my father, he struck down with the sword two men more righteous and honorable than he—Avner son of Ner, the army commander of Israel, and Amasa son of Yeter, the army commander of Judah.

Rabbi David Kimhi commentary

עשה כאשר דבר – שתמיתהו כי אין לטעון בזה שהרי הוא הרג שני השרים בערמה ובזדון וכתיב מעם מזבחי תקחנו למות

"Do as he said": to kill him [there]. There is no reason to complain about such an action, for he killed two people treacherously and with premeditation. And the verse says, "you shall take him from My very altar to be put to death."

Yoav (cont.)

וְשָׁבוּ דְמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב וּבְרֹאשׁ זַרְעוֹ לְעֹלֶם וּלְדָוִד וּלְזַרְעוֹ וּלְבִיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה וּלְזַרְעוֹ וּלְבֵיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם עַד עוֹלָם מֵעִם ה'.

וַיַּעֵל בְּנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע וַיִּפְּגַּע בּוֹ וַיְמָתֵהוּ וַיִּקְבֵר בְּבֵיתוֹ בַּמִּדְבָּר. May the guilt for their blood come down upon the head of Yoav and his descendants forever, and may good fortune from the LORD be granted forever to David and his descendants, his house and his throne."

So Benaiah son of Yehoiada went up and struck him down. And he was buried at his home in the wilderness.

Yoav's mistakes (Makkot 12a)

אמר רב יהודה אמר רב שתי טעיות טעה יואב באותה שעה דכתיב (מלכים א ב, כח) וינס יואב אל אהל ה' ויחזק בקרנות המזבח

טעה שאינו קולט אלא גגו והוא תפס בקרנותיו טעה בשאינו קולט אלא מזבח בית עולמים והוא תפס מזבח של שילה

אביי אומר בהא נמי מיטעא טעה טעה שאינו קולט אלא כהן ועבודה בידו והוא זר היה Rav Yehuda says that Rav says: Yoav made two errors at that moment, as it is written: "And Yoav fled to the Tent of God and grasped the horns of the altar."

He erred in that only the top of the altar provides refuge, and he grasped its corners. Moreover, he erred in that only the altar of the eternal House, i.e., the Temple, provides refuge, and he grasped the altar at Shiloh.

Abaye said: Yoav also made another error, as the altar provides refuge only for a priest whose service is in his hand, and Joab was a non-priest.

Ralbag on I Kings

הנה כבר נתבאר בתורה כי המזבח קולט אלא אם בא שם רוצח מכה נפש בזדון It was explained already in the Torah that the altar provides protection for everyone except those who committed premeditated homicide.

Rambam, Laws of murder chapter 5

מי שפחד מן המלך שלא יהרגנו בדין המלכות או מבית דין שלא יהרגוהו בהוראת שעה וברח למזבח ונסמך לו ואפילו היה זר הרי זה ניצל ואין לוקחין אותו מעם המזבח למות לעולם. אלא אם כן נתחייב מיתת בית דין בעדות גמורה והתראה כשאר כל הרוגי בית דין תמיד.

Any people who were afraid that the monarch might execute them or that a rabbinical court might execute them in an extra-judicial manner, and escaped to the altar and stayed there, even if they were not priests, they are protected [by the altar]. They are never to be taken away from the altar, unless they were found guilty by a beit din with unimpeachable evidence and with prior warning.

Commentaries on Rambam

אור שמח

ואדוניה היה מורד במלכות, לכך ניצול,

R. Meir Simcha of Dvinsk (d. 1926)

Adoniyah was a political rebel, and that is why he was saved [by fleeing to the altar].

כסף משנה

יש לתמוה שזו טענה טובה ליואב . . . לא היו יכולין לקחתו משם להמיתו שהרי לא הרג בהתראה לאבנר ועמשא וצ"ע

R. Joseph Karo

One can ask: doesn't this law of Rambam provide a good defence for Yoav . . . They should not have been able to take him from there to kill him since he did not kill Avner and Amasa with prior warning. The matter requires further study.

Abarbanel (commentary on I Kings)

וראוי שתדע שעזרא בדברי הימים לא ספר דבר מהצוואה הזאת ולא מהריגת אדוניהו ויואב ושמעי ... לפי שכמו שכתבתי בהקדמת ספר שמואל היה כוונת עזרא לספר בשבחיהם של דוד ושלמה כפי כוונת ספרו, ולכן לא זכר דבר מזה לפי שנדמה לו שלא היה בזה פעל מעלה

It is important to know that when Ezra wrote Chronicles, he wrote nothing about these [deathbed] instructions [of David to Solomon] nor about the killing of Adoniyah, Yoav, and Shimi ... since, as I wrote in my introduction to my commentary on Samuel, Ezra's purpose in his book was to praise David and Solomon. Accordingly, he recorded none of this story since he did not see it as positive.

Abarbanel (intro to Samuel)

וכלל גדול יהיה גם כן בו בידך, שלהיות כוונת הספר הזה להודיע ולהגיד בו מעלת דוד המלך ושלמיותיו . . . לא ראה לזכור חטאיו והדברי' אשר עשה אחרי היותו מלך שאין בהם זכר מעלה ושלמות, כ"ש בהיות בהם גנאי ודופי מה אברבנאל שמואל א הקדמה . . . ענין בת שבע ואוריה החתי לא ראה עזרא זכרו כי היה בזה מהגנות הרב לדוד המלך בחטאו בגלוי עריות ושפיכות דמים

Remember this important principle: since the purpose of this book [Chronicles] was to recount David's greatness . . . the author saw no reason to mention his sins or anything that he did after becoming king that lacked perfection and certainly not anything that was somewhat disgraceful or foolish. . . . Ezra did not mention the story of Bathsheba and Uriah since it is very derogatory to David as it involves the sins of adultery and murder

Abarbanel (on killing Yoav)

וידעת היום והשבות אל לבבך שלא היתה מיתת יואב מפני מה שצוה עליו דוד אל שלמה בנו לפני מותו, כי אם בעבור שמרד בדוד Know this day and keep in mind that Yoav wasn't killed because of what David instructed Solomon to do on his deathbed, but because he was a [political] rebel against David.

Another perspective on the killing of Yoav (Sanhedrin 48b)

אמר רב יהודה אמר רב: כל קללות שקילל דוד את יואב נתקיימו בזרעו של דוד

Rav Yehudah said in the name of Rav: All the curses that Yoav cursed David came back to haunt David's descendants.